

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

Fares Marzone és actualment Director del Istituto Biblico Evangelico Italiano a Roma (on imparteix teologia pràctica, sistemàtica i històrica) i President del International Planning Group de IBCM. Ex-president de OMEFI (el grup de servei misioner italià), s'ha involucrat en la fundació d'esglésies de Germans a Albania. Autor de diversos llibres i articles, durant molts anys ha estat professor a Itàlia i a l'estranger. El contingut del present escrit és la seva ponència a la CONFERÈNCIA EUROPEA DE LES ASSEMBLEES DE GERMANS recentment celebrada a Wiedenest (Alemanya)

Quan Lluc, com bon historiador, va descriure l'arribada de Pau a Puteoli, l'antic port marítim de Nàpols, va escriure: «... on havent trobat germans...» (Fets. 28: 14).

Germans, «la forma plural arcaica de germà» [2]: quin apel·latiu! Tots els cristians són germans. Però, qui són els «Germans»?

«A part de per a definir la relació familiar natural, aquest nom s'usa en el Nou Testament... en 16 ocasions fent referència al poble d'Israel. El Senyor Jesús va dir que tots els qui fan la voluntat del seu Pare són els seus *germans* (Mt. 12:48-50). Els seus deixebles es consideraven tots germans. Aquest terme s'empra cinc vegades més, aplicant-lo als creients, abans de Pentecosta. Després d'aquest episodi, la paraula apareix 210 vegades, i fa referència a tots els cristians. Sempre és inclusiva, mai limitada... Per als cristians és un apel·latiu preciós.

Ens diu que pertanyem a una família, que tenim germans i germanes. Tenim un Pare... una adreça, el cel, al final del viatge... Aquesta família gaudeix d'un fonament ferm».[3]

Quan els nostres ancesors van començar a reunir-se amb senzillesa, van aprendre que tots els creients són cristians i germans en Crist. Alguns protestants o evangèlics van començar a anomenar-los *Germans*. Fins als nostres dies, els Germans reaccionen de maneres distintes enfront de l'ús d'aquest nom, «llevat que s'usi com en el Nou Testament, aplicant-lo a tots els cristians». Alguns ho accepten amb reluctància; uns altres ho rebutgen del tot. «L'ús de la "H majúscula és el que la majoria rebutja, atès que preferiria que se'ls conegués, senzillament, com "cristians", creients... o qualsevol altre títol bíblic que es refereixi a tot el poble de Déu».

A la dècada de 1850, un jove granger va marxar del seu poble per a buscar un treball millor i més estable en una de les principals ciutats del nord-oest d'Itàlia. Allí va trobar un treball i, el que és més important, va trobar al Senyor. Juntament amb altres joves va rebre la instrucció d'un dels fundadors dels Germans a Itàlia, el poeta T. Pietrocola-Rossetti. Aquest home piadós els va instruir en diversos nivells, seculars i espirituals. Després d'haver-los ensenyat durant un temps veritats espirituals, els va convidar a retornar a les seves ciutats i pobles natals per a predicar l'evangeli. A la fi d'aquesta dècada tots van seguir el seu consell, i van fundar algunes esglésies (que més tard serien de Germans).

Dono gràcies al Senyor perquè un d'aquells joves, aquell que va sortir del seu poble (un dels meus avantpassats) va retornar a ell el 1857 per a predicar l'evangeli. Més tard va començar a formar-se una assemblea, aquella en la qual, després d'un segle, he crescut

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

jo. Des de finals de la dècada de 1850 la meua família ha estat relacionada amb els Germans de moltes maneres i en les diverses branques del moviment.

Per aquest motiu sóc conscient de l'existència de dos riscos: caure en la crítica i el negativisme o en l'optimisme. Intentaré ser equilibrat. Usaré el nom de Germans per a parlar d'un moviment i no d'una denominació i, llevat que indiqui el contrari, tindrè sempre en ment als Germans oberts.

I. D'on venim? [\[4\]](#) *Les arrels*

Es conta una anècdota sobre quan Mark Twain va voler conèixer les seves arrels. Va donar certa quantitat de diners a un dels seus empleats i li va demanar que realitzés una investigació exhaustiva. Quan aquest home va reunir totes les dades, Twain li va pregar encaridament que ocultés el resultat de les seves perquisicions i per a convèncer-lo li va donar el doble de la quantitat original! Òbviament, un dels seus avantpassats va morir durant una cerimònia pública quan se li va enfonsar el sòl sota els peus: en el patíbul!

Buscar les arrels, les de la nostra pròpia família o les d'algué amb qui estiguem relacionats, mai és tasca fàcil. Fem un cop d'ull a les arrels dels Germans a Europa englobant-les en dues categories bàsiques.

A . Els precursors

Poc després dels primers anys del naixement del cristianisme, les esglésies es van apartar ràpidament del patró apostòlic contingut en el Nou Testament. Durant segles, àdhuc enmig de les tenebres de l'Edat Mitjana, va haver homes piadosos que van fer grans esforços per a reformar tant la doctrina cristiana com la vida de les esglésies, amb l'objectiu de retornar-les als seus orígens.

«Si bé els Germans insisteixen que, en realitat, les seves arrels s'enfonsen en l'era apostòlica», i que van arribar a l'escena com moviment espontani (i jo estic d'acord amb ambdós postulats), malgrat tot els pioners van ser capaços (encara que de vegades no ho van saber o no es van adonar) de *beneficiar-se* indirectament de tots aquests esforços passats. No obstant això, l'autèntica novetat va ser que els primers Germans van incloure entre les seves creences tots aquests elements doctrinals i el model neotestamentari per a les esglésies locals.

Ara voldria esmentar alguns evangèlics del passat amb els quals, sense cap gènere de dubte, estem en deute. Jo els defineixo com els *precursors* del nostre moviment.

1 . Dels primers *valdenses*, un moviment que va néixer segles abans de l'aparició del protestantisme, els Germans rebem l'herència del *seu amor per la Paraula de Déu*. Ells creien en la

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

seva autoritat i la proclamaven, donaven una gran importància a la seva lectura, formaven als futurs *capdavanters laics* (a pesar de l'oposició i la persecució). El seu amor per la Paraula els va animar a predicar-la anant de dos en dos a la gran obra de la *evangelització*. Al cap d'uns pocs anys, els seguidors de Valdo es van estendre per diverses zones de l'Europa central, viatjant des de la zona de Lió i el nord-oest d'Itàlia fins a Bohèmia, i deixant a molts conversos pertot arreu.

2 . L'herència dels *reformadors* ha estat francament notable. Em refereixo al *Sola Scriptura, Sola Gratia, Sola Fide, Solus Christus, Soli Deo Glòria*. En realitat, es tracta del fonament bàsic de la fe cristiana.

3 . De *William Farel* (que va ser essencial per a convèncer a Calví que servís a l'església de Ginebra) i dels seus seguidors en algunes zones centrals de França, vam rebre l'herència de la *llibertat per al servei dels dons espirituals, la pluralitat d'ancians la observança i el partiment del pa*.

4 . Dels *anabaptistes* i d'una branca d'aquests els *menonites*, vam aprendre la importància d'una *fidelitat estricta a la Paraula de Déu, la separació entre església i estat, la pràctica del baptisme d'adults i la comprensió del veritable significat del Sopar del Senyor*.

5 . Dels *pietistes*, la importància de la *santificació (la qual cosa comporta un compromís social) i el fet que del Sopar del Senyor només poden participar els creients*.

6 . Dels *Germans moravos* vam aprendre el *veritable ecumenisme i la simplicitat de les reunions de lloança*.

7 .Seguint amb *els Germans moravos*, i més tard amb *William Carey*, que pot definir-se com «el pare de les missions modernes»; i també de *David Livingstone*, nosaltres, els Germans, vam rebre l'herència de la *visió de l'obra missionera*.

8 . Dels *metodistes*, la pràctica de reunir-se en *petits grups i el treball a l'aire lliure*.

9 . Dels homes del «*Réveil*» suís, especialment la *doctrina de la segona vinguda de Crist i el sacerdocí de tots els creients*.^[5]

B. Els pioners

1. El context històric d'Europa: un món en transformació

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

A principis del segle XIX l'Europa occidental seguia trontollant-se a causa de l'impacte de la Revolució Francesa, i el profund canvi en el pensament humà que aquella va originar. Els esperits radicals la van considerar una nova alba per a la civilització humana,

però uns altres la veien com un senyal que la fi dels temps no podia estar lluny. De fet, la Revolució, amb el seu Regnat del Terror, seguit de les guerres napoleòniques, havia despertat un interès considerable en els llibres de Daniel i Apocalipsi. Així que és ben cert que «la transició del segle XVIII al XIX es va caracteritzar per la revolució, la guerra i la repressió. La violència, els canvis i les transicions abruptes no només van afectar a França, sinó a la majoria de països europeus; de fet, va ser una època especialment turbulenta, a pesar que no puguem dir que Europa hagi estat del tot tranquil·la en cap moment de la seva història».

«L'impacte de la Revolució Industrial es percebia per onsevulla. Europa s'estava industrialitzant ràpidament, i cada vegada era major el nombre de persones que acudien a les ciutats».

Les guerres napoleòniques i el poder de Napoleó van atorgar cert grau d'unitat a Europa, però les seqüeles d'aquestes guerres i la caiguda d'aquest imperi va provocar grans canvis econòmics en molts països.

Just després d'aquests esdeveniments, «Viena, la capital de l'imperi austríac, va ser triada per a celebrar en ella un congrés la increïble missió del qual seria la de cohesionar Europa. . . establint les condicions necessàries per a garantir la pau». A pesar d'això, si poguéssim definir aquell període usant una sola paraula, aquesta seria: transformació.

2 . La situació religiosa i teològica

Dintre d'aquest mateix període històric, en molts dels països anglosaxons, les esglésies protestants històriques havien perdut la seva autèntica espiritualitat. En Alemanya i Escandinàvia dominava l'església luterana, mentre que a la zona sud d'Europa l'església catòlica romana era tan poderosa com sempre.

A pesar de totes les transformacions que va viure Europa en aquells temps, dintre de l'esfera religiosa no va succeir el mateix. A Gran Bretanya els membres compromesos del clergat es preocupaven pel futur de l'església. D'una banda estaven qui pretenien que l'anglicanisme tornés a la seva herència prèvia a la Reforma. En la seva recerca de la veritat, en general es remuntaven als inicis del cristianisme, però també subratllaven la importància dels apòstols i els pares de l'església. Es van convertir en el sector anglo-catòlic. Uns altres també defensaven el model de l'església primitiva, però buscaven l'autoritat en l'Escriptura i no en la literatura patristica. Totes aquestes persones es van convertir en l'origen de tres

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

moviments: els metodistes primitius, l'església apostòlica catòlica i els Germans de Plymouth.

Els inicis del moviment dels Germans

a . Tres homes clau.

És precisament dintre d'aquest context històric i religiós on comença la història dels Germans. Mai hem d'oblidar aquest rerafons, especialment perquè, a causa de l'aparició a l'*escena de tres homes clau*, anava a produir-se una transformació espiritual a Gran Bretanya i, gràcies al seu treball, aquesta s'estendria per la major part d'Europa i molts altres llocs del món. A pesar que eren diferents, van jugar un paper essencial no només en els orígens del moviment, sinó també en la seva posterior consolidació.

· Anthony Norris Groves

A Groves, a qui Ken Newton defineix encertadament com «*un misioner i missioner oblidat*», de vegades se'l passa per alt quan s'estudia el moviment dels Germans. No obstant això va ser ell, potser més que qualsevol altre, un gran pensador però d'esperit humil, qui va concedir al moviment moltes, si no totes, les seves característiques distintives. De fet, seria el primer missioner dels Germans, a pesar que, com sosté Baylis: «tècnicament no se'l pot recordar com missioner dels Germans, perquè es va dedicar a les missions abans que es fundés la primera església de Germans a Dublín». Sent com era un genuí misioner, Groves va afirmar tres principis importants que avui dia estan presents en tots els manuals de misionologia, però que llavors eren veritables novetats (o idees pioneres) per als missioners d'aquella època: 1. la importància de la cultura; 2. la importància d'identificar-se amb els nadius (p. e., pel que fa al seu idioma o als seus aliments); 3. la sensibilitat cap als nadius.

· John Nelson Darby

Pensador brillant, teòleg i lingüista, «es va quedar solter i va dedicar al moviment tota la seva riquesa personal i els seus immensos dons espirituals i capacitat intel·lectual». Va invertir la seva llarga vida en l'extensió del moviment, com escriptor, orador, viatger i conseller. Tal com assenyala Baylis: «en referència al seu impacte sobre el pensament (dels Germans), podem destriar dues categories principals d'idees «darbyites». La primera consisteix en els ensenyaments relatius al pla de Déu per a tots els temps: des

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

de la Creació fins al judici de Crist. La segona, en ensenyaments tocants a la doctrina de l'església». És una llàstima que més tard es convertís en el líder del sector més conservador del moviment. Estava tan completament convençut de la correcció dels seus punts de vista, que acusava als seus adversaris d'oposar-se a Déu, no a Darby. Després del cisma de 1848, la seva influència sobre els Germans Exclusius ha estat tremenda.

· **George Müller**[\[6\]](#)

Va ser un autèntic pastor, un home dedicat al ministeri de l'església local. El 27 de setembre de 2005 se celebrarà el bicentenari del seu naixement. No és casualitat que en aquest assaig esmentem la importància d'aquest home i de la seva obra.

De fet, és important ésser conscients que ell va formar les seves conviccions quan encara estava a Alemanya, a Halle, i sense haver tingut cap contacte amb els Germans britànics.

És indubtable que l'esperó i part de la càrrega que va sentir per a començar la gran obra dels orfanats va ser el seu rerafons pietista i, especialment, la influència de August Franke i la seva obra entre els orfes. No obstant això, la novetat seria que durant tota la seva vida seguiria el principi de viure per fe, i de dependre completament de Déu. A pesar de tenir molta cultura (va estudiar llatí, grec i hebreu, etc.), i de posseir una tremenda capacitat, Müller creia en Déu i confiava en Ell com un nen, establint aquesta visió com model i herència per a futures generacions de Germans.

Sobretot és gràcies a aquest ministeri dels orfenats pel qual se'l va conèixer per tot el món. No obstant això, aquesta només era una part del seu ministeri. En realitat, ningú pensaria, sobretot en aquells temps, que un home de 70 anys comencés a viatjar tantíssim pel món, i ell ho va fer! Podia predicar durant dies sencers sense parar de proclamar la seva confiança en el Senyor. Milers de persones van creure, i els qui ja eren creients es van sentir enfortits. Els seus sermons eren molt senzills però sempre analitzaven la Paraula de Déu, que ell llegia sencera tres vegades a l'any.

b. Tres paraules clau

· **Senzillesa**

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

A pesar que, com assenyala el Dr. Harold H. Rowdon, molts dels primers Germans eren «joves amb grans estudis; freqüentment havien estat abans pastors o ministres anglicans»; fins i tot si alguns d'ells eren aristòcrates, la *senzillesa* va ser la marca distintiva del moviment.

Reacció

Tenint en ment els diversos contextos, és evident que aquesta paraula està molt relacionada amb la primera.

De fet, aquells joves també van reaccionar perquè «estaven angoixats al veure la condició de l'església en el món de la seva època. . . Alguns consideraven un greu defecte que el laicat (en l'església establerta) estigués exclòs gairebé per complet de compartir els deures espirituals, exceptuant (els serveis pràctics) i els assumptes semi-administratius. . . Els primers Germans deploraven tremendament l'espectacle d'una cristiandat dividida, escindida en faccions que lluitaven entre si. . . (de manera que) van forjar un grup religiós de grandària considerable, sobretot a les grans ciutats i, sovint, per mitjà de la transformació de les congregacions existents». En la seva reacció, els tres pioners van parlar de la unitat dels cristians de tres maneres diferents. Groves va parlar d'un *ecumenisme idealista* que no sobreviuria a la realitat de l'experiència humana. Darby va ensenyar un *ecumenisme dogmàtic* en el qual s'imposava la uniformitat. Müller va viure un *ecumenisme pràctic* que podria haver ofert un model viable per als Germans. Com altres moviments previs de renovació, ells, igual que altres Germans pioners, «van llançar una protesta constructiva contra la formalitat, la fredor i la falta d'espiritualitat en l'església professant dels seus temps».

· Espontaneïtat

Aquest moviment espontani va atreure a uns altres que, d'igual manera, escodrinyaven les Escripures, i aviat l'existència de tals grups es va donar a conèixer àmpliament per tota Gran Bretanya, el sud d'Irlanda i també en alguns països del continent d'Europa. A pesar del fet que, en ells, ningú havia escoltat parlar dels Germans, les seves creences eren molt semblants a les de qualsevol reunió de germans oberts. «No hi ha dubte que l'Esperit Sant estava obrant de la mateixa manera en diferents països».

3 . L' expansió de l'obra a Europa

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

Tal com va escriure la Dra. Daisy Ronc: «hem de recordar que Gran Bretanya, més que qualsevol altre país de la seva època, va contribuir a l'expansió de l'evangeli pel món». Per descomptat, això és especialment cert en el cas d'Europa, on els Germans britànics van ser el mitjà emprat en la fundació o en la segona o tercera fase de l'obra en el segle XIX. Els escrits dels Germans també van jugar un paper important en aquesta fase de l'obra, com ho va fer «la influència estratègica i mútua que van tenir (algunes figures clau), que no s'ha d'infravalorar-se».

a . Els inicis per mitjà dels viatges

Darby va viatjar per molts llocs, i convé esmentar en el nostre assaig quatre països especialment, on la seva influència ha estat tremenda. Suïssa, Alemanya (és ben coneguda la seva amistat amb Brockhaus). [\[7\]](#) Holanda [\[8\]](#) i França. Basant-se en la seva obra i influència (va passar molt temps predicant i ensenyant en diversos centres) es calcula que gràcies al seu ministeri es van obrir més de 100 assemblees. També va traduir la Bíblia al francès, una versió que encara s'empra molt en les assemblees Exclusives d'aquest país en els nostres temps. Entre 1837 i 1845 va passar llargs períodes sobretot a la zona francòfona de Suïssa, la «Suisse romande.» Més tard també va visitar en diverses ocasions el nord-oest d'Itàlia. [\[9\]](#)

Müller, a pesar que en els seus primers anys no va viatjar tant com Darby, va constituir un nexa personal entre el moviment a les Illes Britàniques i altres moviments semblats a Europa: p. e. , a Alemanya, Suïssa i també Itàlia.

b. Els inicis gràcies als missioners britànics

L'obra va començar d'aquesta manera a les illes Faroe , Portugal, Espanya i, en una espècie de « empresa conjunta» amb els suïssos, a Romania. També van ajudar en la segona fase de l'obra a Itàlia.

c . Els inicis per mitjà de l'obra dels nacionals i/o els països veïns

Quant a altres països, els Germans van començar a treballar a la fi del segle XIX o principis del XX. No obstant això, aquesta obra va néixer gràcies a l'obra *dels nacionals* (que tenien vincles especialment amb els Germans britànics i alemanys), com per exemple a Bulgària, la República Txeca, Polònia, Eslovàquia, etc.; o bé a *partir de països veïns*, com l'antiga Iugoslàvia. Bèlgica va ser un pastor francès el que va iniciar el treball el 1854. A Hongria l'obra es va anar consolidant gràcies als viatges freqüents de Johannes Warns de Wiedenest (després de la primera guerra mundial), així

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

com a França (en part a causa de l'obra i la influència de Darby); en la zona central i sud del país van ser missioners anglesos i italians qui van començar l'obra.

d . Dos països que no encaixen en aquesta categoria

En ells, el moviment dels Germans va començar *espontàniament i a partir del treball dels seus habitants*: Suïssa i Itàlia.

· Suïssa

En realitat, l'origen de les *Assemblees Evangèliques de Suisse Romande* és anterior al de les assemblees britàniques. Alguns estudiants de teologia es van enfrontar a l'oposició de l'església oficial i, el 1817, van fundar una església separada a Ginebra. El moviment es va estendre amb rapidesa, i 10 anys després ja havia 12 assemblees que s'enfrontaven a l'oposició i fins i tot a la persecució, de l'església estatal. El 1837, Darby va arribar a Ginebra. El seu ensenyament va tenir una gran influència en aquestes assemblees, on tenia una importància essencial el coneixement que tenia Darby de les Escriptures. No obstant això, aviat els ancians van descobrir que discrepaven amb ell en alguns punts importants, i van combatre poderosament la seva influència.

· Itàlia

A Florència vivia el comte Piero Guicciardini, aristòcrata i erudit. Hem d'esmentar la seva conversió, el 1836, i els passos ulteriors a aquesta. Simplement llegint la Bíblia, va comprendre la veritat. Al tenir dificultats per a enfrontar-se a les autoritats locals, va decidir acudir a Anglaterra sumint-se en un exili voluntari. Abans de marxar-se d'Itàlia, va escriure una llarga carta dirigida als Germans en la fe (*Fratelli nella Fede*), en la qual afirmava els aspectes fonamentals de la fe i tots els «distintius dels Germans». El més significatiu és que va fer això *abans de conèixer l'existència dels Germans a Anglaterra o en altres parts d'Europa*. Només va haver una ocasió, a Anglaterra, quan va contactar amb ells a Teignmouth. Potser resulti interessant esmentar que sentia un viu interès per les Bibles i llibres dels Reformadors, i per tota la literatura religiosa de la seva època, que donà a la Biblioteca Nacional de Florència.

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

II. Qui som? La nostra identitat

Aquesta pregunta és una de les més difícils o les més fàcils de respondre, depenent del punt de vista

A. Els trets propis dels Germans – La doctrina

Els Germans, *que no tenien trets distintius a nivell doctrinal*, i igual que els evangèlics dels nostres temps, creuen en les doctrines fonamentals de la Bíblia que es relacionen amb la fe cristiana històrica.

Són plenament evangèlics en la seva comprensió i exposició del cristianisme. Per tant, creuen en la Trinitat, en la divinitat i humanitat de Crist, en el seu sacrifici expiatori, en la seva resurrecció física i el seu retorn en glòria, en la seva segona vinguda per a qui han estat salvats per gràcia, per mitjà de la fe. «Quant a la doctrina de la salvació, són més calvinistes que arminians. No obstant això, el seu calvinisme no és del tipus dels cinc passos», sinó que té a veure, essencialment, amb la seguretat eterna de la salvació.

No tenen un credo, i propugnen la fe cristiana històrica, perquè la veuen clarament plasmada en la Bíblia, que per a ells és el model únic i infal·lible de la fe i de la pràctica». A pesar de mancar d'una confessió de fe pròpia, en general estan d'acord amb les grans Confessions de Fe dels primers segles, les de la Reforma i algunes de les afirmacions i declaracions modernes, etc. Els Germans, igual que va fer l'ideòleg Groves, emfatitzen la centralitat de la Paraula de Déu i de Crist. Com tots els evangèlics admeten, més o menys (amb massa freqüència menys que més) distintes opinions sobre la escatologia o altres temes secundaris (no tots estarien d'acord en aquestes distincions, atès que es negarien a distingir entre els temes importants i els secundaris); però *rebutgen el pluralisme* sobre les doctrines essencials esmentades en el principi d'aquest paràgraf. Tal com va dir una vegada Spurgeon: «Els Germans apliquen una divisió correcta a la Paraula de Déu. . . », però va seguir dient, lamentablement: «. . . però, incorrectament, l'apliquen també a les seves esglésies». Creuen (almenys en teoria) en la genuïna unitat de tots els creients.

B. Els trets distintius dels Germans – La praxi

El que caracteritza especialment als Germans és la pràctica abans que la doctrina. I això es troba relacionat, principalment, amb *la eclesiologia* i la *misionologia*.

1 . El paper crucial de l'església local

a . Els Germans pertanyen a un gran nombre d'esglésies o assemblees locals repartides per tot el món. Aquestes

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

esglésies «lliures» són independents^[10] tocant a la seva administració; de fet, se subratlla molt el concepte de l'autonomia de l'església local.

No existeix cap federació o sindicat que les cohesioni.^[11] No obstant això, hem de destacar algunes coses:

1.«Existeix una “semblança de família” recognoscible entre elles, i la seva sensació de vincle espiritual és intensa;»^[12]

2. Hi ha alguns casos a Europa que, depenent de les exigències culturals, sociològiques o governamentals, les esglésies locals s'uneixen oficialment mitjançant una federació o un sindicat. Aquest és el cas, per exemple, de la República Txeca, Alemanya i Romania. A pesar d'això, en aquests països cada assemblea gaudeix d'independència local.

3. En altres casos, com a Bèlgica, França, Polònia, Sèrbia i Montenegro, Suïssa, existeix un «Consell de Germans» (o Comitè Nacional, com a França) que coordina alguns aspectes de l'obra; a Sèrbia aquest arriba al punt d'ajudar a una església local a resoldre els seus propis problemes, etc.

4. Hi ha altres casos en els quals existeixen vincles formals acceptats per totes les assemblees, com per exemple a Hongria,^[13] o un referent oficial en el qual participa un bon nombre de les esglésies locals, però no totes, com per exemple a Itàlia.^[14]

b. Com activitats estrictament relacionades amb el paper central de l'església hem d'esmentar algunes de les activitats pròpies d'una assemblea de Germans. El lliure exercici dels dons espirituals (amb un èmfasi especial en algun important: l'ensenyament de la Paraula de Déu, la evangelització — atès que els Germans sempre s'han caracteritzat per la seva proclamació de l'evangeli —); la pràctica de dos ordenances: el baptisme de persones adultes i l'observança setmanal del Sopar del Senyor.

c. En el que concerneix a l'estructura de l'església local, els Germans creuen en la pluralitat d'ancians i, sobretot des de la segona guerra mundial, moltes assemblees també contenen amb diaques i diaconises. Avui dia hi ha algunes assemblees que contenen amb un obrer o pastor a temps complet, que no és tant un director sinó un coordinador del treball, realitzant

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

visites pastorals o dedicant-se a l'ensenyament. En alguns casos seria el *primus inter pares* («el primer entre iguals»).

2 . La importància de la *missió*^[15] en el sentit més ampli de la paraula

Ken Newton va dir que «els dos conceptes bíblics que van propugnar els Germans en el seu ensenyament relatiu a les missions són la importància de la Gran Comissió per a l'església de tots els temps, i la importància de proclamar la fi dels temps que, segons ells, tenen aplicació a la labor missionera.»^[16] també pensa que la missió és «l'element aïllat més important amb que els Germans han contribuït a l'església universal.»^[17] Si bé és cert que «en determinats moments és molt possible que els Germans tinguessin el percentatge més alt de seguidors treballant en l'estranger, com els primers moravos»,^[18] actualment hi ha entorn de 5.000 repartits pels cinc continents,^[19] i que apareixen en les diverses publicacions dels gairebé trenta grups de servei repartits pel planeta. Però resulta complicat fer estadístiques, atès que hi ha missioners enviats per alguna església local que no estan inclosos en la llista de cap publicació sobre missions. De manera que és possible que el nombre real de missioners dels Germans que treballen en el món sigui més elevat.

Dintre d'aquest nombre, sens dubte un percentatge elevat ho constitueixen les dones.

Quant a altres assumptes, les assemblees difereixen unes d'unes altres, fins i tot aquelles que estan situades a la mateixa zona. Al parlar de «identitat» quan una assemblea renuncia a aquestes característiques principals, «deixa de seguir la *línia històrica* dels Germans».

III. On anem? El futur

A . El present

Abans de parlar del futur, és important realitzar una breu anàlisi de la situació actual.

1 . Els elements negatius

Primer de tot, dec deixar molt clar que *les circumstàncies difereixen en gran mesura d'un país a un altre, i fins i tot dintre de la mateixa zona geogràfica. No obstant això, és trist constatar que els Germans estan reduint el seu nombre i la seva influència en llocs on, en alguns casos, es va originar el moviment, en les esglésies més*

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

antigues o on la influència del pensament conservador ha tingut una gran incidència. En tals llocs, al parlar amb els Germans podem detectar una sensació de desànim; estan preparats per a llençar la tovallola i anar a reunir-se amb altres evangèlics.

Els motius d'aquesta decadència poden ser variats. Permetin-me fer una llista de només uns pocs. Resulta molt interessant descobrir que alguns d'ells són, al mateix temps, els nostres *punts forts* i les nostres *debilitats*!

- a. No hi ha dubte que s'ha emfatitzat massa el *concepte de l'autonomia*. Això és correcte tocant a l'autogovern. En altre sentit, ha empobrit a un gran nombre d'assemblees. L'aïllament mai és positiu, i el temor a abordar aquesta circumstància és un símptoma de debilitat. D'una forma bíblica i pràctica, l'església independent no existeix. Tal com deia Peter Hedley (missioner veterà a Itàlia): «Sense el respall dels altres no tindríem ni himnari ni butlletins periòdics». També són molt importants les visites de fora, sobretot quan els ancians locals manquen de la capacitat per a abastar alguns aspectes importants de la veritat.^[20]
- b. La manca de lideratge o d'un *bon lideratge bíblic*. El primer cas no és més que el resultat de la influència de l'exclusivisme, i el segon es deu a l'estil ignacià de lideratge: el concepte piramidal, on una sola persona actua com dictador.
- c. Això es pot veure fàcilment en països on el que ha predominat ha estat el catolicisme romà o el comunisme. És una qüestió sociològica.
- d. L'anomenada *pràctica del ministeri de tots*, o la confusió entre el sacerdoci de tots els creients i el ministeri de la Paraula. En molts països això és una reacció contra la teologia catòlicorromana.
- e. Fins i tot dintre dels Germans Oberts trobem als més conservadors. *Normalment*, aquests es manifesten en contra de tot el que no pertanyi a «la nostra» tradició. Tals persones són *anti-* tot tipus de canvis: de planificació; l'ús d'instruments musicals durant el partiment del pa; himnes i cançons noves; qualsevol estructura formal o informal destinada a protegir diverses àrees de l'obra a nivell local o nacional; els instituts bíblics; les campanyes evangèliques, etc. Aquests benvolguts Germans avorreixen qualsevol tipus de canvi. Kevin Dyer tenia raó a l'escriure: «Si feu el mateix que estàveu fent fa deu anys, o fins i tot cinc, alguna cosa va malament. La societat ha canviat.

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

Les necessitats de la gent no són les mateixes, i si l'església no ha fet res per a satisfer-les, haurem negat la vitalitat de l'obra de Déu i el poder de l'Esperit Sant en la nostra generació.»^[21]

- f. La falta d'un *ensenyament bíblic bo i saludable*. Aquests Germans dirien que han estat fidels en el seu ensenyament, p. e. quant al tabernacle, a la tipologia de l'Antic Testament,^[22] a la profecia, l'al·legoria, etc. Però, en realitat, han abusat de l'ús de la tipologia, i alguns s'han vist influïts per l'escola al·legòrica d'Orígens d'Alexandria (sobretot, però no només, tocant a la interpretació de les paràboles, com per exemple la del Bon Samarità). I, què dir de l'aplicació pràctica a les necessitats *reals* dels creients?
- g. *Molts viuen en el passat «gloriós» o en les antigues tradicions, i fora del temps modern*. Això és especialment així quan vam tocar l'àrea dels conflictes entre generacions: una falta de comprensió enfront de les necessitats i reaccions dels joves, etc. Estretament vinculat amb això trobem una falta d'impacte en el món d'avui.
- h. *La falta d'ànim i participació dels joves*. Hi ha molts que tenen por que els joves participin a l'església. Per a qui pensin així hi ha una pregunta interessant: «Quants anys tenien els apòstols i els primers Germans quan van començar el seu ministeri?».
- i. *Un estil de vida formal, però menys compromès*, que ja no és radical, el temor de reaccionar i no cedir terreny en àrees com l'ètica. Les nostres esglésies, per la seva pròpia naturalesa, exigeixen un alt grau de dedicació per part de tots els seus membres. Si una església vol prosperar i créixer, cal donar temps, diners i amor al Senyor, com sacrifici. Sembla que, en els últims anys, no hem estat tan radicals com les generacions anteriors.
- j. *Un estil d'adoració formal*. Jo em pregunto: si avui dia el salmista i rei David, o els apòstols Pere i Pau, entressin en una de les nostres esglésies on aquest estil es considera «l'únic bíblic» i volguessin participar del culte, encaixarien en ell al detectar l'expressió d'un veritable goig, d'una autèntica adoració? Hi ha una bona pregunta que hem de formular-nos: quin seria l'impacte que tindria aquesta situació en una persona que visita per primera vegada una església i que no sap res de l'evangeli?
- k. *Una reducció en el compromís per a evangelitzar*, tant a nivell individual com d'assemblea.

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

No és d'estranyar que, on es donen algunes d'aquestes situacions, no solament estigui disminuint el nombre de creients, sinó que alguns dels millors se sentin desanimats. Això provoca una doble reacció: alguns abandonen la seva església i s'uneixen a altres assemblees evangèliques, mentre que uns altres se senten molt insatisfets i es tornen tremendament crítics pensant que en tots els països els Germans són així. Però no és cert. Gràcies a Déu, a Europa trobem indicis positius, sobretot en els països de recent aparició, on els Germans són un moviment que gaudeix de bona salut, a pesar que abundin els problemes. Però, tal com solia dir Georges Gaudibert: «l'únic lloc on no hi ha problemes és en el cementiri! »

El 1986, el Dr. Fredric Tatford escrivia el següent sobre Albània, en la seva obra titulada «That The World May Know» («Perquè el món sàpiga»): «...Avui dia no hi ha pràcticament oportunitats. Pràcticament no hi ha constància de qualsevol intent recent per part dels missioners de les assemblees, encara que alguns visiten de tant en tant el país».[23] Però avui dia, a pesar dels problemes, en aquest país hi ha 15 assemblees i diversos punts de predicació. A Romania, a pesar de l'emigració i de diversos problemes interns, el nombre d'assemblees es va triplicar en els últims 16 anys. A les illes Faroe, els Germans constitueixen el nombre més elevat d'esglésies no luteranes, esglésies sanes i en ple desenvolupament.

2. Indicis positius de renovació[24]

a. La influència dels Germans a Europa en el debat teològic després de la segona guerra mundial

A pesar de les grans diferències en el seu rerafons i circumstàncies, i en algunes de les seves conviccions teològiques, hem d'esmentar a tres homes clau (al costat de molts altres) per la seva tremenda activitat i influència a Europa i altres llocs. I això no queda circumscrit només als Germans.

Els seus biògrafs (o simplement les persones que van arribar a conèixer-los bé) afirmen que els tres tenien tres coses en comuna: la passió per l'estudi de la Paraula de Déu, una gran humilitat i un gran respecte per aquells les conviccions dels quals eren distintes a les seves pròpies.

· Erich Sauer[25]

Sauer, un gran erudit, va ensenyar a Wiedenest (Alemanya), d'on va ser capdavanter entre 1952 i la data de la seva mort,

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

el 1959. Va viatjar per molts llocs però, sobretot gràcies als seus escrits (va escriure vuit llibres i una gran quantitat de material inèdit), traduïts a diversos idiomes europeus, va influir en molts Germans europeus (i en moltes altres persones) just després de la guerra i en els anys posteriors.

Potser sigui positiu dir una mica sobre els quatre llibres més famosos que va escriure. A *Dawn of Redemption* va repassar la història de la salvació a l'Antic Testament. A *El triomf del crucificat* (potser el més conegut), va analitzar la història de la salvació en el Nou Testament. A *From Eternity to Eternity* va presentar la revelació bíblica de la salvació de principi a fi. F. F. Bruce va dir de l'obra de Saber titulada *In the Arena of Faith*: «Aquí tenim un estímul per a la fe i l'obra cristianes».

· René Pache

Aquest advocat suís es va convertir en director (de 1947 a 1971) de la *Ecole Biblique Emmaüs* (a Lausanne). Aquest institut bíblic va ser un punt de referència per als Germans en els anys 50 i 60. Pache va realitzar freqüents viatges per la zona francòfona d'Europa i per Itàlia[26], i va ensenyar a moltes persones oferint-los una sòlida formació bíblica.[27] Va escriure diversos llibres[28] sobre algunes doctrines essencials, com *The Return of Jesus Christ*, *The Person and Work of the Holy Spirit*. No obstant això, la seva obra central és *The Inspiration and Authority of the Bible*. [29]

· Fredric F. Bruce

Nascut a Escòcia en 1910, va tenir un gran impacte a Gran Bretanya, Europa i altres llocs, gràcies al seu ensenyament i les seves obres exegètiques. Entre 1959 i 1978 va ser Professor John Rylands de Crítica i Exegesis Bíbliques a la universitat de Manchester. Les seves contribucions abasten des de la història fins a la teologia, dels comentaris exegetics de l'Antic Testament als de llibres del Nou. Esmentarem només unes poques de les seves nombroses obres: *The New Testament Documents: How Reliable?*, *New Testament History*, *Jesus and Christian Origins outside the New Testament*, *Paul: Apostle of the Heart Set Free*, *The Hard Sayings of Jesus*; a part de múltiples comentaris sobre el Nou Testament, com per exemple: Fets, Romans, etc. El professor David Clines compara l'aprenentatge professional de Bruce i el de la tradició més antiga, dintre de la qual cada estudiós de la Bíblia no tenia altre remei que aprendre pel

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

seu compte, equivocar-se solament, estimular-se tot sol, treballar de forma autònoma i fer-se la seva pròpia caricatura.

b. La influència dels Germans a Europa per mitjà de la formació a diferents nivells

Tota denominació evangèlica sobreviurà en proporció a la seva capacitat de generar un lideratge competent, capaç de transmetre eficaçment la tradició. En la majoria de circumstàncies això es porta a terme mitjançant programes docents formals, impartits per escoles teològiques que contin amb un suport denominacional. No obstant això, si bé els Germans duen existint més de 170 anys, en general no han fundat escoles d'aquest tipus ni han subscrit cap programa docent formal que dotés de credencials als líders emergents. Una raó per a això és l'escepticisme respecte a la formació acadèmica, actitud que sorgeix de la falsa interpretació del sacerdoci de tots els creients. A pesar d'això, els Germans europeus van ocupar un paper molt important en la fundació d'algunes institucions essencials, de les quals esmentarem només unes poques: el London Bible College, el Moorlands Bible College i, per descomptat, la més antiga, Wiedenest. El 1910, la major part dels 100 alumnes que havien estudiat en aquest últim centre estaven dedicats a l'obra del Senyor a Turquistán, Rússia i Europa de l'est. I el 1913, I. H. Broadbent ja podia fer el següent comentari: «La importància de l'obra. . . és molt gran, no només pel que fa a Alemanya, sinó també perquè afecta a la propagació de l'evangeli en el sud-est d'Europa i a Rússia».

Avui dia hi ha nombrosos Germans que són professors o directors de diverses institucions bíbliques i seminaris interdenominacionals, repartits per tota Europa. Alguns d'ells escriuen llibres i / o articles en publicacions teològiques periòdiques i tenen un pes específic en el debat teològic contemporani.

A altre nivell, els Germans van fundar diversos centres docents, com el GLO a Escòcia i a Romania; a Polònia i Sèrbia hi ha institucions d'ensenyament que funcionen molt bé, i hi ha una altra fundada a Eslovàquia. A pesar de les diferències entre elles, l'objectiu és el de proporcionar un equilibri correcte entre l'ensenyament acadèmic i la pràctica.

c . La influència dels Germans europeus en les «missions»

Gràcies a l'estímul de les esglésies locals, hi ha tres grups de servei en concret que van jugar un paper molt important en aquest àmbit, i hi ha nombrosos missioners que han estat enviats a l'obra i a qui sostenen les diverses congregacions de molts països europeus i

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

també fora del continent. El primer d'ells en molts sentits, sent el més antic i el que ha tingut un gran impacte, és Echoes of Service.^[30] Després tenim Wiedenest, amb un interès especial a Tanzània, Pakistan, Nepal, Itàlia. Per últim està el grup de servei de la zona de parla francesa de Suïssa (AESR-TUM)^[31]; en concret, els missioners suïssos han estat treballant en alguns països africans i asiàtics (p. e. Laos).

Més recentment, després de la caiguda del règim comunista, han aparegut altres grups de servei, que han tingut un paper crucial per a la *fundació* o el *creixement* d'esglésies, sobretot en l'Europa de l'est.

d. La influència dels Germans a Europa en les organitzacions paraeclesials

Fins i tot en els nostres temps, l'esperit inicial dels Germans queda subratllat «per l'ampli interès que mostren els seus membres pels ministeris interdenominacionals, i pel gran nombre de Germans que exerceixen el lideratge en organitzacions paraeclesials» a nivell nacional o internacional, com per exemple: l'Aliança Evangèlica, IVP, la Unión Bíblica, OM, etc.

A pesar de les nombroses limitacions, estic d'acord amb el comentari de Ian Coffey quan va escriure: «No sóc l'únic que diu: "Gràcies a Déu pels Germans!", perquè el deute que té l'Església amb aquest grup, reduït però influent, és enorme. . . Molts dels homes que s'han convertit en destacats predicadors i mestres de la Paraula es van formar en assemblees de Germans. Sovint m'he preguntat com una branca de l'Església pot generar a tantes persones amb talent, i no obstant això no ser capaç, per algun motiu, de retenir-les a totes».

On anem? B. El futur

La primera resposta seria: i qui ho sap? Per descomptat que està tot en mans del Senyor, però deixin-me citar a Francis Schaeffer, que una vegada va dir: «avui estem construint el que succeirà en els pròxims trenta anys». Nosaltres, com líders de les esglésies i / o organitzacions europees dels Germans, hem de reflexionar profundament sobre el que va dir Schaeffer.

Al principi esmentàvem que quan els pioners van començar a engegar el nostre moviment, Europa s'estava transformant de tal manera que, al cap de pocs anys, gairebé no la podria distingir del moment que van néixer com moviment. Actuaven al principi del que avui diem l'era moderna. Avui dia vivim una circumstància semblant. Ara vivim en l'era «posmoderna»,

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

que a nivell filosòfic va començar després de la caiguda del mur de Berlín. Hem de fer tot el possible perquè, a Europa, els Germans segueixin sent *un moviment viu, sense convertir-se en un monument altiu*.

Europa ha canviat i està canviant. I nosaltres, com Germans, és possible que deguem canviar alguna cosa o, millor dit, que necessitem una transformació, però «hem de recordar que el canvi no sempre és positiu. La mort és una forma de canvi, com ho és la decadència. De manera que no es tracta de canviar per canviar ... Es tracta d'un canvi planificat, que s'ha presentat en oració i s'ha posat en pràctica curosament i en un entorn sant.»[\[32\]](#)

Permetin-me destacar tres paraules clau que van caracteritzar als primers Germans i aplicar una part de la veritat que, segons el meu punt de vista, incideix en àrees essencials per al nostre futur.

1 . La senzillesa

La senzillesa no és sinònim de simplificació excessiva. No vol dir que no necessitem estudis qualificats. El Senyor Jesús va ensenyar amb senzillesa, i no obstant això ningú ha arribat a un grau tan profund d'ensenyament com Ell.

Els primers Germans tenien tots estudis (alguns d'ells eren grans erudits), i coneixien a fons la Paraula (lamentablement, les generacions ulteriors han tendit a menysprear l'ensenyament superior, la qual cosa ha tingut conseqüències negatives). No obstant això, estudiaven la Bíblia amb senzillesa i l'aprenien seriosament. Creien en el poder de la Paraula de Déu. Crec que ens van llegar una herència important. Fem el mateix i estudiem, prediquem i ensenyem la Paraula de Déu. Hauríem de fer això en dos nivells i amb la nostra màxima capacitat.

En un primer nivell, faríem bé a començar o continuar a impartir a les nostres esglésies un ensenyament bíblic consecutiu, sistemàtic, sa, sòlid i variat. Un ensenyament poderós i coherent, un «ensenyament equilibrat» i expositor, una predicació basada en el Nou Testament, l'ensenyament de l'Antic, l'ensenyament de la doctrina, sobre qüestions ètiques, un ensenyament doctrinalment equilibrat i un ensenyament en grups d'estudi bíblic. Tot això conduirà, inevitablement, a un resultat: *el creixement numèric, espiritual i a nivell d'organització*. Aquests són els tres tipus de creixement que veiem a Fets dels Apòstols. A hores d'ara, la pregunta que nosaltres, com líders d'esglésies europees de Germans, hauríem de formular-nos és: «Estem desitjosos d'ensenyar en les nostres esglésies, en un programa que s'estengui

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

diversos anys, tot el consell de Déu relatiu als llibres, la doctrina, l'ètica, etc.?».

En un segon nivell, necessitem capdavanters cada vegada més preparats. Faríem bé si a tota església local dediquéssim temps i energies per a formar a futurs ancians mentre aquests segueixin ocupant els seus treballs seculars. I si volem veure que les coses es fan i s'organitzen, crec que hauríem d'estar disposats a demanar-los a alguns d'ells que deixin els seus treballs per a treballar a nivell local i a temps complet. Per a altres líders futurs (en diversos àmbits: a nivell local o en diverses branques de l'obra, això suposarà passar alguns anys en instituts bíblics. Aquells de nosaltres que estem involucrats en aquest tipus d'ensenyament hauríem de reforçar el nostre compromís, per a fer aquest treball el millor que podem. Els líders bons, espirituals i ben preparats són *la prioritat màxima* si volem que les nostres esglésies siguin una benedicció per a Europa.

Aquesta qüestió de la senzillesa també està relacionada amb el nostre estil de vida. Llevat que estiguem disposats a ser radicals com ho van ser els nostres avantpassats, no tindrem un gran impacte sobre la següent generació.

2 . La reacció

Qui romandrà ferm enfront de l'arribada de moltes *onades teològiques* antigues o noves? Les religions velles i noves i les creences falses estan fent el seu últim esforç per a mantenir a Europa sumida en les tenebres espirituals i la divisió. El catolicisme romà, en els esdeveniments més recents, ha tornat a mostrar el seu veritable rostre: el sincretisme.^[33] Això vol dir que és incloent, que va sumant coses: a la veritat de l'evangeli, la tradició; a l'obra salvadora de Crist, les obres humanes, etc. «Mai hem d'oblidar — va dir Peter Hedley, un missioner britànic veterà en el Regne Unit — que el fonament de la veritat per a l'església catòlicorromana no és *Sola Scriptura*. La veritat la defineix Roma.»^[34] Sobretot en el sud d'Europa (però no només allí!) hem d'estimar als nostres amics catòlicorromans, però al temps predicar l'Evangelí. Per a aquesta missió necessitem homes valents.

Fa tan sols algunes generacions, a Europa i en cercles evangèlics, va haver predicadores i teòlegs destacats que van predicar i van ensenyar eficaçment des dels púlpits i en els seminaris teològics, afirmant que les Escripures eren l'única norma acceptada de fe i de conducta. «El clima intel·lectual del món posmodern actual afavoreix la idea que les asseveracions sobre el que és veritat estan obertes a diverses modificacions segons sorgeixi la necessitat». Per aquest

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

motiu escoltem a teòlegs europeus que citen la Bíblia com la seva font d'autoritat per a justificar qualsevol allunyament de les normes acceptades. Els cercles evangèlics europeus se senten temptats a canviar les seves idees.

En molts llocs d'Europa, l'ètica s'està convertint en una qüestió candent. Això és així especialment en l'àrea de l'ètica matrimonial. L'homosexualitat masculina i femenina va en augment; no només es tolera, sinó que s'aprova. Qui es posaran de part de Joan el baptista que, davant de Herodes l'adúlter va dir: No t'és lícit tenir-la? (Mt. 14: 4).

Nosaltres, com Germans, tenim una gran responsabilitat per a reaccionar contra les qüestions ètiques del pluralisme i el posmodernisme, i participar en aquest debat teològic.

3 . L'espontaneïtat

Aquest terme, en el seu sentit més ampli, té a veure amb la evangelització personal, la fundació d'esglésies i les missions, que van ser trets distintius en els inicis del nostre moviment. Sembla que en diverses parts d'Europa això no succeeix en els nostres temps. Podria ser aquest un motiu que les esglésies de Germans estiguin de decadència?

Ha arribat el moment que tots els creients ocupin aquest ministeri, quotidianament. Hem delegat aquesta missió als especialistes. Som com espectadors en lloc de participants; som com els 40.000 fans que miren a 22 jugadors en el camp i criden d'alegria, però no fan res, literalment! Hem de recuperar la nostra passió pels perduts.

D. Domínguez va dir: «Si vols quelcom que duri un temps, planta una flor; si vols que duri una vida, planta un arbre. Però si vols quelcom que duri tota una eternitat, planta una església!. Per a poder fer això, hem d'evangelitzar a aquesta generació i pensar a arribar a la següent amb el mateix evangeli, però amb mètodes que poden diferir dels del passat. La joventut europea vol establir contactes que els permetin entendre, amb el pas del temps, exactament de què estan parlant els altres. Jonathan Allan té raó quan diu que la forma més eficaç d'evangelitzar és la que «dóna prioritat a les relacions personals». A Europa, com en qualsevol altre lloc, la majoria de joves accepten la fe cristiana perquè tenen amics que la professen. Durant la conferència anual que va tenir lloc recentment per a ancians i obrers a temps complet de les esglésies de Germans italianes, l'orador principal, un germà australià, va emfatitzar la importància d'aquesta forma de evangelització. Va esmentar el naixement d'algunes assemblees sanes (més d'una

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

dotzena) a causa de aquest mètode, durant els últims 15 anys. I va parlar de persones més grans que es van convertir també gràcies a aquest mètode.

Pot ser que no estiguem d'acord, i existeixen bones raons teològiques per a discrepar, atès que hi ha teologies que subratllen l'acció social *en lloc de la evangelització*. Malgrat tot, no hem d'oblidar que el Senyor Jesús, just després d'enviar als setanta a predicar les Bones Noves, va ensenyar la paràbola del samarità, en la qual va emfatitzar el compromís amb la societat. *Nosaltres, com líders d'esglésies de Germans a Europa, hem d'ensenyar als nostres germans en la fe la importància del compromís social*. No vull dir que hàgim de ser com Wilberforce,^[35] Henry Dunant^[36] o George Müller. Si hi ha alguna semblança a ells en les nostres esglésies, donem-li suport! El que vull dir és que ajudem en certa mesura al nostre proïsme, que és, per exemple, els nombrosos immigrants que arriben a Europa occidental, o als nostres veïns més propers. La genuïna evangelització pot anar precedida, compaginar-se o anar seguida de l'obra social. Durant els primers dies de la evangelització a Albània, el poble necessitava de tot, literalment. Per descomptat, vam predicar l'evangeli, però també distribuïrem aliments, perquè si no els oïdors haguessin mancat de forces per a parar esment al testimoniatge!

També necessitem predicar un missatge que produeixi *canvis radicals*, un missatge que abasti al ser humà en tota la seva plenitud. El comte Guicciardini va ser un de molts aristòcrates del seu temps que, després de la seva conversió, va estar disposat a viure sense catifes. Müller va fundar un orfenat després d'un altre sense contar ni amb un penic. I Groves donava als pobres una quarta part dels seus ingressos.

Avui dia, a l'Europa occidental, quan pensem en les missions solem centrar-nos en les necessitats de l'Europa de l'est. Tenim raó, i crec que de vegades vam perdre grans oportunitats a principis dels anys 90. Però també crec que Europa occidental és una de les parts del món més pagana. França, en cert sentit, el Regne Unit (!) en un altre, com Itàlia, Espanya i Àustria, són tremends camps per a la missió.

Nosaltres, com líders de Germans a Europa, hem de prendre'ns molt de debò la tasca d'evangelitzar i l'obra missionera.

Conclusió

Durant segles, Europa (*Ιούρωπη*) va ser el nom que va rebre la zona central de Grècia. A partir de l'any 500 a. C. aquest nom es va usar per a parlar de totes les terres al nord de

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

Grècia, és a dir, més o menys el nostre continent actual. L'etimologia del nom no està clara. Per a alguns significa gran, vast (*εὐρύς*-eurys) i rostre (*ωφ*-ops). Però molts altres veuen en el terme un origen semític, el d'una paraula que en hebreu (*gharob*) significa «ocàs» o «terra occidental / de ponent».

Quan vaig estar en Wiedenest al febrer vaig veure un exemplar d'una edició especial d'Estafi Magazine dedicada a les «Visions sobre Europa». Per a nosaltres, el tema de la conferència és lleuger però notablement distint: *Una visió per a Europa*. És una visió que va començar fa gairebé 2000 anys.

Durant el segon viatge missioner de Pau, el gran apòstol i els seus companys van sentir el desig de predicar l'evangeli a la província d'Àsia. Però l'Esperit Sant els va impedir fer-ho. De la mateixa manera, van voler entrar a Bitínia, però una vegada més l'Esperit de Jesús no ho va permetre. Potser mentre estava somnolent, o mentre seguia pensant en aquelles estranyes prohibicions, sabent que el Senyor havia dit «i em sereu testimonis a Jerusalem. . . i fins a l'últim de la terra», Pau va tenir una visió d'un home macedoni que estava posat en peus i li pregava dient: «*Vine a Macedònia i ajuda'ns*». Aquella era la visió PER A Europa.

1 . Europa necessitava ajuda.

Europa segueix necessitant ajuda avui. En molts sentits, les necessitats espirituals són majors i més complexes que les dels altres continents. Probablement el nostre continent sigui el més necessitat de tots. Pot ser que això ens sembli paradoxal, atès que en gran mida els missioners que han estès l'evangeli en els altres continents han partit d'Europa. No obstant això en el nostre continent, amb les seves esglésies estatals, les seves festes religioses, hi ha més de 25.000 ciutats en les quals no hi ha cap tipus de testimoniatge evangèlic. En altres paraules, les estadístiques demostren que hi ha més ciutats sense l'evangeli a Europa que a l'Índia!

C. Stacey Woods va dir, fa alguns anys, quelcom que avui dia segueix tenint vigència: «L'uropeu mig està endurit enfront del missatge de l'evangeli. Aquest és el resultat de segles de falta d'incidència cristiana, d'esterilitat espiritual. . . L'uropeu mig menysprea l'església, no té confiança en el missatge cristià, que per a ell és irreal i mancat de sinceritat. Bàsicament no diu «Déu no existeix», sinó una cosa pitjor: «Déu no importa».

a. Pau estava llest per a oferir la seva ajuda a Europa

Ell i els seus companys van estar *disposats immediatament* a sortir d'Àsia, i *convençuts que* Déu els havia cridat a predicar l'evangeli als macedonis. Aquesta convicció va ser molt important, si tenim en compte les prohibicions de l'Esperit Sant!

Si Europa està tan necessitada, estem llestos per a obeir la crida europea? Estem convençuts que és l'Esperit Sant qui ens crida avui dia perquè

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

ajudem al nostre estimat i vell continent? Llevat que tinguem aquesta convicció, el nostre futur com Germans europeus no serà falaguer.

b. L'ajuda doble de Pau a Europa

· Per als incrèduls (i els creients)

A l'arribar A Europa, Pau *va buscar totes les oportunitats per a predicar l'evangeli*, començant exactament en el lloc que aquelles persones es dedicaven a la pràctica de la seva religió.

Va reunir tota la informació necessària per a saber que a Filipos no tenien una sinagoga, però que havia alguns prosèlits. Per aquest motiu es va dirigir al lloc on els trobaria orant.

Estava obert a canviar el seu estil (però no el contingut del seu missatge), les seves formes de fer les coses, sempre per a predicar i veure a persones salves.

Observem a alguns d'aquests conversos. El primer d'ells a Filipos va anar un immigrant, que a més era dona! Després, a *Tessalònica* (una part dels jueus que es van salvar), havia molts grecs que temien a Déu, i moltes dones gregues importants! A *Atenes* tots eren grecs: Dionisi, Dàmaris i altres. A *Corint* van creure Crispo, el cap de la sinagoga, i molts corintis.

Pau va seguir una gran estratègia: *acudir a les ciutats principals* tenint en ment la fundació d'esglésies locals. Al fer-ho, es va enfrontar a alguns problemes en diverses àrees, els quals els va enfrontar amb empena:

- **Religiosos:** jueus, grecs temorosos de Déu, prosèlits, persones posseïdes per dimonis.
- **Filosòfics:** Els estoics subratllaven la capacitat racional de l'home i l'autosuficiència de l'individu. Des del punt de vista teològic els definiríem com panteïstes.
- **Étics:** Els epicuris^[37] sostenien que el plaer era el principal objectiu de la vida; propugnaven una vida tranquil·la, lliure del dolor i de l'angoixa de pensar en la mort. Teològicament, se'ls podia definir com deïstes. Ja coneixem bé els baixíssims estàndards morals de Corint.

Avui dia, Europa és una societat pluralista en molts sentits, com ho va ser fa 2000 anys. Per aquest motiu hauríem d'usar diversos mètodes per a arribar als europeus i als molts que provenen d'altres llocs del món. Què pensem dels molts immigrants de les nostres ciutats? Tenint l'objectiu clar d'obrir una església, comencem l'obra en alguns llocs clau, des d'on puguem estendre l'evangeli? I què hi ha dels múltiples reptes del nostre

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

món posmodern, del paganisme poscristià tan semblant a l'epicureisme i a l'estoïcisme, dels desafiaments que ens planteja la joventut? Com pretenem arribar a les dones europees? I què passa amb la filosofia de la Nova Era, i amb les qüestions ètiques?

· Als creients

Pau va dedicar tot el seu temps i energies a ensenyar-los, tant oralment com per carta. En els seus escrits percebem els seus pensaments més profunds destinats a ajudar a les esglésies europees: als romans, els corintis, els tessalonicencs, els filipecs, a Titus (que llavors estava a Creta). Alguns dels temes dels seus missatges van ser: la justificació, la santificació, la glorificació, el goig, el bon ordre a l'església, etc.

Hem de comprometre'ns a donar a les nostres esglésies de Germans a Europa el millor que podem: el compromís amb el Senyor, un ensenyament profund que tingui sentit per a la nostra època, de manera que els creients siguin forts en Crist.

2 . Pau necessitava als germans[38]

- a. Pau va trobar als germans a Puteoli.
- b. Els germans van anar a reunir-se amb ell al Fòrum Api i a Tres Tavernes.
- c. Pau va conèixer als germans:

Quan va succeir això, Pau «va donar gràcies a Déu i va cobrar ànim».

És possible que Europa estigui en el seu ocàs, però nosaltres, líders europeus de Germans, mentre treballem dur en les ciutats que semblen immunes a la nostra predicació, podem rebre del Senyor el mateix ànim que Pau quan va estar a Corint, ciutat europea: «No temis, segueix parlant i no callis; que jo sóc amb tu, i ningú no intentarà fer-te mal, perquè tinc molt poble meu en aquesta ciutat» (Fets. 18: 10).

Estic segur que les lliçons estan clares per a nosaltres i en els nostres temps. Estem disposats a aplicar-les?

Wiedenest, juny de 2005

Església Evangèlica de Germans, av. Mistral 85,87 de Barcelona

www.iglesiamistral.org

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

Notes

[2] Kovina Mutenda, *A History of the Christian Brethren in Zàmbia*, Chingola: Christian Resource Centri, 2002 , pàg.10

[3] R. I. Harlow, «Who llauri the Brethren?», en Fredk. A. Tatford, *That The World May Know: Xarxa Glow Over Eastern Europe*, Bath, Echoes Publications, 1986, vol. 9: pàg. 267

[4] Aquesta és la primera de les tres preguntes clau tan benvolgudes per la filosofia, i les altres dues son: «Qui som?» i «On anem?».

[5] Tal com assenyalava Neil Summerton, aquest «Réveil, que estava relacionat amb els germans Haldane d'Escòcia, en les primeres dècades del segle XIX va crear un moviment eclesial que la seva eclesiologia i els seus models de lideratge van anticipar els dels Germans».

[6] Com en el cas de Darby, la informació bibliogràfica és molt vasta. Almenys hem d'esmentar una obra clàssica sobre el tema: A. T. Pierson, *George Müller of Bristol*, Londres, Pickering and Inglis, 1905

[7] L'obra a Alemanya va començar en 1853. En realitat, Carl Brockhaus, a més d'Anton von Poseck, va ser un personatge clau involucrat en els orígens de l'obra.

[8] L'obra a Holanda va començar entorn de 1854, al principi a partir de contacte tant de la «Réveil» suïssa per mitjà de creients holandesos reformats que es van reunir amb Darby i altres, i també gràcies als contactes (a l'aquest d' Holanda) amb el germà alemany Elderfeld.

[9] En 1868 va visitar la que llavors era la capital d'Itàlia Torí, on, en a «l'església lliure», va ensenyar la doctrina de la apostasia de l'església Aquest va ser el punt de partida per a algunes dificultats entre els Germans, que aviat van conduir a l'inici d'una assemblea darbyiana .

[10] Prefereixo usar aquest terme en lloc d'autònom , però el segon és el que més s'usa.

[11] «A causa de alguns èmfasis eclesiològics distintius, els Germans han estat un moviment molt difícil perquè interactuin amb ells estudiosos, governs i altres evangèlics. No obstant això, molts dels seus punts de vista s'han adoptat en altres llocs, sovint sense ser conscients del seu origen.» Donald Tinder, «Christian Brethren», en *Religions of the World*, Gordon Melton & Martin Baumann (ed.), ABC-Clío, Santa Barbara, CA2000, pàg. 268

[12] F. F. Bruce, «Who llauri the Brethren?», en Fredk. A. Tatford, *That The World May Know: The Restless Middle East, op. cit.*, vol. 1: pàg. 223

[13] On els líders de tot el món es reuneixen una vegada a l'any per a debatre assumptes relatius a les congregacions locals.

[14] Hi ha una reunió anual d'ancians i d'obres a temps complet en la qual es dedica el temps a analitzar alguns temes bíblics determinats, que abasten diverses àrees en les quals els ancians volen aprofundir més (de vegades es tracta d'àrees sobre les quals les assemblees tenen opinions distintes), i per a prendre alguna decisió comunitària: per exemple, el naixement del grup de servei es va decidir en una d'aquestes reunions.

[15] En els últims anys, cada vegada és més normal presentar als Germans com moviment missioner. Això és així, clarament, en el període posterior a 1860 però, és clar, no abans.

[16] Ken Newton, «Seeing the Bible Through Misson Eyes», en Harold H. Rowdon (ed.) *The Brethren Contribution to the Worldwide Mission of the Church: International Brethren Conference on Missions*, Carlisle, The Paternoster Press, 1994, pàg. 13-4

[17] Conferència sobre la història de Australian Missionary Tidings. *Serving Together*, abril 2005, pàg. 18 . El Dr. Tim Grass està d'acord, i va afirmar en la següent conferència BAHN (Wiedenest, 5 de juliol de 2005) que «la proporció de

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

missioners comparada amb els membres de l'assemblea segueix sent probablement superior a la de qualsevol denominació protestant.» No obstant això, sempre dintre d'aquesta conferència, ha suscitat la pregunta de si les assemblees se centren en *les missions* o els *missioners*. Ell sosté que és probable que l'últim defineixi amb major precisió que el primer l'actitud de molts membres majors de les assemblees. (T. Grass, *The development of support for overseas mission in British assemblies: a chronological survey*, assaig presentat en BAHN, Wied. 6 de juliol de 2005).

[18] Donald Tinder, «Christian Brethren» in *Religions of the World*, *op.cit.*, pàg. 268

[19] Vaig obtenir aquesta dada contant el nombre de tots els obrers encomanats que figuren a les llistes de les diverses publicacions dels diversos (gairebé trenta) grups de servei de Germans repartits per tot el món. Aquesta xifra abasta a aquells que, encomanats per una assemblea, treballen amb una societat missionera i no són membres d'una assemblea de Germans en el camp missioner.

[20] Havent dit això, hem d'afirmar que s'ha produït un *itinerarisme* exagerat típic entre els Germans, i que ha reduït el valor de l'acompliment dels dons locals.

[21] Kevin Dyer, *Must Brethren Churches Die?*, Exeter, Partnership, 1991, pàg. 50

[22] Em refereixo a la tipologia que manca de fonament bíblic.

[23] Fredk. A. Tatford, *That The World May Know: Xarxa Glow Over Eastern Europe*, *op. cit.*, vol. 9: pàg. 34

[24] El lector deu ser conscient que esmento alguns aspectes globals (europeus), sense entrar en els detalls.

[25] En la conferència BAHN de 3 de juliol de 2005, en Wiedenest, el Dr. Horst Afflerbach va presentar un assaig magnífic: «What ca we learn from Erich Sauer?» («Què podem aprendre de Erich Sauer?»).

[26] També va estar a Amèrica, Àsia i Àfrica per a ensenyar en esglésies, universitats i col·legis universitaris.

[27] Això també ho va fer motivat pel seu interès en els estudiants universitaris. Va ser un dels cofundadores de la Inter-Varsity Christian Fellowship (Comunitat cristiana Inter-Varsity) a Suïssa i a França, i va ser vicepresident de la International Fellowship of Evangelical Students (Comunitat Internacional d'Estudiants Evangèlics).

[28] En cooperació amb uns altres, va editar el «*Nouveau Dictionnaire Biblique*» i comentaris a diversos llibres de la Bíblia que s'han traduït a una dotzena d'idiomes.

[29] Aquest és un estudi exhaustiu i sistemàtic del tema. Tal com afirmava H. I. Needham, aquesta anàlisi definitiva «... deuria ocupar el lloc que li correspon al costat de la clàssica anàlisi evangèlica del tema que van fer J. I. Packer, B. B. Warfield i I. J. Young.

[30] Va començar en 1872 nomenant-se *The Missionary Tiro*, els editors de la qual eren Henry Groves (un dels fills de Anthony Norris) i Maclean. A partir de 1885 va començar a dir-se *Echoes of Service*. L'associació amb Bath va començar quan Maclean es va traslladar allí el 1873. *Echoes of Service* consisteix en extractes de cartes de missioners, amb un article expositor introductori. Des d'un bon principi la revista ha funcionat com canalitzador de fons per a missions.

[31] *Assemblées et Eglises Evangéliques en Suisse Romande* i *Trait d'Union Missionaire*.

[32] Kevin Dyer, *Must Brethren Churches Die?*, *op. cit.*, pàg. 49-50

[33] «El caracter sincrètic de Roma ... (significa) que hi ha persones (en ella) que fomenten la distribució de la Bíblia i altres que s'oposen a ella; hi ha conservadors i modernistes ...» (Fredk. A. Tatford, *That The World May Know: West European Evangel*, *op. cit.*, vol. 8: pàg. 265. La paraula *sincrètisme* significa: ajuntar cretenses. A Tito tenim una definició de com eren els cretenses: «Els cretenses són sempre mentiders, dolentes bèsties, glotones ociosos. Les seves paraules són una cita de Epiménides de Creta (Stromata 1.14.59), però en els clàssics hi ha nombroses referències a les mentides i la falta de fiabilitat d'aquest poble. En realitat, «actuar com un cretense era un sinònim

El moviment dels Germans a Europa

per Fares Marzone

freqüent de « mentir. (Vegi's D. Edmund Hiebert, «Titus», en *The Expositor's Bible Commentary*, Frank I. Gaebelain (Editor gen.) Grand Rapids, Zondervan, 1984, vol. 11: pàg. 433. El sincretisme és una mentida!

[34] Citat en Fredk. A. Tatford, *That The World May Know: West European Evangel*, op. cit., vol. 8: pàg. 265 . Després segueix dient: «En segon lloc, no hem d'oblidar que no només la veritat, sinó també la salvació queda intervinguda per l'Església, per mitjà de l'autoritat que té el papa per a remetre els pecats, que es transmet a bisbes i sacerdots i per mitjà dels sacraments. Roma mai ha ensenyat que l'home és salvat per la *Sola gratia*, a part de tota obra humanista o els seus mèrits. En tercer lloc, recordem que l'Església catòlicorromana mai ha ensenyat que l'única resposta per part de l'home pecador que per a Déu és vàlida perquè l'ésser humà accedeixi a la gràcia és *Sola fide*.»

[35] El 1807 William Wilberforce va aconseguir l'abolició de l'esclavitud a les colònies britàniques.

[36] Henri Dunant, evangèlic de la Suïssa Réveil, després de veure les terribles conseqüències de la guerra, les ferides en els cossos de joves soldats, va convocar la Conferència Internacional de Ginebra (29 d'octubre de 1863), el veritable punt de partida per al que, durant la segona Conferència Internacional de Ginebra (8-22 d'agost de 1864), es convertiria en la Creu Roja Internacional.

[37] «Atenes va ser la seu de dues escoles filosòfiques oposades, l'estoica i la epicúrea. Epicur (342-270 a. C.) no negava l'existència de déus, però sostenia, segons un model deïsta, que aquests no s'interessaven per les vides dels homes.» (Richard N. Longenecker, «The Acts of the Apostles», en *The Expositor's Bible Commentary*, Frank I. Gaebelain (Gen. Editor) Grand Rapids, Zondervan, 1984, Vol. 9: pàg. 473-474.)

[38] Per descomptat, aquí em refereixo a TOTS els creients.